

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XXXIX (33)
Štev. (No.) 35

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
4. septembra 1980

Pot do sprememb

Bodoča gospodarska politika v Jugoslaviji

Dr. Tine Debeljak

(27)

Dva različna koncepta

NEKAJ POGLEDOV Z NAŠE PERSPEKTIVE NA JOSIPA BROZA - TITA

V Sloveniji je nujna obnova in modernizacija proizvodnih sredstev

Poročilo iz Dunaja od srede avgusta pravi, da sta po trudopolnem delu pristojni zbornici v Beogradu odobrili in sprejeli načrte plačilne bilance Jugoslavije za tekoče leto 1980. Dolgo časa ni prišlo med predstavniki posameznih republik do soglasja. V smislu neke provizorične naredbe je v začetku leta parlament prenesel na Zvezne organe pristojnost izdajanja začasnih ukrepov. Partijski organ „Borba“ piše v svojem komentarju, da je jugoslovanska samoupravna skupnost z razglasom zakona po devizni bilanci dokazala, da je sposobna tudi pod „najbolj kompliciranimi pogoji“ najti rešitev.

V Beogradu pa so medtem priznali, da je pravkar sprejeti devizni načrt za leto 1980 komaj uresničljiv. Ta namreč predvideva znižanje jugoslovanskega deficita, ki je lani znašal 3,6 milijard dolarjev na 2 milijardi in to predvsem z rigurozno omejitvijo uvoza. Ta naj bi se v tekočem letu 1980 v primerjavi s letom 1979 zvišal samo za 0,2 odstotka, dočim naj bi se izvoz povečal za 349 odstotkov.

Že zdaj pa je razvidno, da so ti načrti le utvara. Sicer se zvišuje izvoz po tekočih cenah v skoraj načrtovani izmeri, ne zvišujejo se pa drugi predvideni pritoki deviz. Istočasno se je zvišal tudi uvoz. Ta je, po trditvah strokovnjakov, nedvomno večji, kakor je bil predviden: deloma zaradi pokritja obstoječih primanjkljajev v oskrbi, deloma pa zato, ker ni mogoče investicij enostavno blokirati. Kar se tiče izvoza, je treba samo počakati, kakšen učinek bo imelo zadnje razvrednotenje dinarja.

Predvidena devizna bilanca more tudi vzbuditi nezadovoljstvo zaradi vidnega oškodovanja bolj razvitih republik, kakor sta Slovenija in Hrvaška. Načeloma ima v Jugoslaviji vsaka republika svojo devizno bilanco, toda pričakovati je, da bodo bolj razvite republike

morale dajati koncesije manj razvitim. Predvsem se v Sloveniji zadnje čase poudarja, da industrijska proizvodna sredstva te republike terjajo nujno obnovev in modernizacije, če nečesto nekega dne doseči „češkoslovaške“ gladine. Dogaja se tudi, da jugoslovanski dobavitelji surovin in polizdelkov, večinoma iz manj razvitih republik, zahtevajo tudi v medrepubliškem prometu delno plačilo v devizah.

O bodoči jugoslovanski gospodarski politiki obstajata dva, že v osnovi različna koncepta. Enega zagovarja direktor Narodne banke Bogojev in izhaja iz tega, da se mora stabilizacija začeti pri pobijanju inflacije in s tem zvezanim dviganjem produkcije. Višina jugoslovanske inflacije, tako misli Bogojev, mora biti potisnjena na višino njenih najvažnejših evropskih partnerskih držav. Le tako bi se doseglo normalno razmerje jugoslovanskih podjetij do izvoza. Bogojev razlaga, da so v zadnjih dveh letih izdatki Jugoslavije na zunanje dolgove poskočili od 15% na skoraj 21% od celotnega deviznega izkupička in se s tem približali „kritični“ meji 25%.

To mnenje pa po izjavah opazovalcev v tem času ni na splošno sprejeto. Zdi se, da nadvladuje drugo mnenje, po katerem se slabosti jugoslovanskega gospodarstva dajo opravičiti na zunaj z manipuliranjem menjalnega tečaja. Zadnje razvrednotenje je že v smislu teze. Ker pa v najvišjih vladnih krogih nihče ne razpolaga z zadostnim znanjem niti z zadostno kompetenco v gospodarskih vprašanjih, je oblikovanje gospodarske politike prešlo na Zvezni izvršni svet, ki je v rokah ministrskega predsednika Djuranovića.

Govori se, da so mnogi mnenja, da je stalno razvrednotenje in inflacijo iz političnega vidika vedno lažje zagovarjati, kakor pravo in učinkovito stabilizacijsko politiko.

Po končanih Olimpijskih igrah zopet ječe in pregnanstva

Sovjetska profesorica matematike in oporečnica Tatjana Welikanowa je bila obtožena „hujskanja in protisovjetske propagande“. V četrtek 28. avgusta je bila, po poročilih iz Moskve, obsojena na štiri leta zapora in nadaljnjih pet let pregnanstva. Obsojena je bila v Moskvi članica tako imenovane „Helsinške skupine“, ki si je nadela nalogo nadzorovati v Sovjetski zvezi izpolnjevanje sklepov o človekovih pravicah, sprejetih v Helsinkih na vzhodno-zahodni konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi.

Uradna sovjetska Tass je 29. avgusta objavila, da se je v sodnem procesu ugotovilo, da je obsojenka deset let sistematično obrekovala Sovjetsko

dajo v resnici — kljub svoji preteklosti — tja?

Če že ni v deželi organizirane politične opozicije, pa je morda najti vsaj vidnejše posameznike, ki ne tulijo v isti rog s komunisti? Kje so slovenski oporečniki — dizidenti?

Ne le Rusi in Poljaki, celo Srbi in Hrvati imajo svoje oporečnike, medtem ko Slovenci še čakamo nanje. Se je mar slovenskim komunistom posrečilo ustraševati, zlomiti in podkupiti rojake do take mere, da se upajo proti komunističnemu režimu sicer šepetati, ne pa zakričati iz polnih pljuč?

Vendar če vladujoča klika ne najde med ljudstvom dizidentov, kako naj dokaže, da se je pripravljena pogajati, kako naj pokaže svojo politično velikodušnost in smisel za pluralizem? Tako se prav lahko pripeti, da partija ne bo imela časa čakati, da se slovenski oporečniki pojavijo spontano — in jih bo morala „ustvariti“.

Časa ni na pretek. Predstavniki bodo-

Toda nikdar ni sprejel ne povabil k sebi, ne vlade kot celote, ne posameznike, ter je občeval le s kraljem ne oziraje se na vlado, pa tudi kralj sam omenja v svojih Spominih, da je poslušal le Churchill, ne pa svoje ministre. Tudi je imel Churchill težave z vlado zaradi raznih afer upora višjih častnikov v Kairu, zaradi nesposobnosti sestaviti skupno izjavo celotne vlade o ciljih svoje borbe zaradi hrvatsko-srbskih klanj; potem spet zaradi ženitve kralja Petra II. itd. Po tej zdravici ministra vojne v domovini je poslal oster protest vladi, kjer je poudaril, da hoče „pojasniti, kajti britanska vlada ne bo sicer mogla razložiti narodu, zakaj se podpira četniško gibanje, kateremu na čelu stoji vodja, ki se trudi, da svoje zaveznike pokaže kot sovražnike, svoje sodržavljane pa, ki se bore proti okupatorju, pa smatra za večje sovražnike kot Nemce.“ Tako je prvič označil partizane za protikomunistske borce! Vlada se je opravičila in prav tako Mihajlović, da ni bil pravilno razumljen. Dr. Krnjević, podpredsednik te vlade, pa je nekje v Hrvatskem glasu napisal, da je prav od tedaj začel padati Mihajlovićev sloves med zavezniki. Zdaj razumemo, zakaj je tudi Mihajlovićev poveljnik med Slovenci igral dvolično vlogo: zdaj je Vaške stražnike priznaval za svoje, zdaj Milizio anticomunista za tuje vojake, ki naj sicer podpirajo četnike, da se vzdrže na terenu. Zunanja politična stiska je terjala to igro, ki je delila vaške stražništvo in četnike-oficirje, katerim je polk. Glušić, šef četniškega glavnega štaba v Sloveniji celo prepovedal vstopati v vaškostražarske formacije („Triglav“ je priobčil pred leti to povelje). To je vodilo pozneje v ločeno pa isto usodo: Turjak in Grčarice, ko sta obojni šli AA invaziji naprot k morju.

K temu razločevanju je svoje prineslo leto 1943 že v prvih mesecih, kakor vemo iz pisem, ki sta jih izmenjala tedaj Hitler in Mussolini in sem jih že citiral, sto oba smatrala protikomunistične milice za izrazito zavezniško vojsko, ki se bo ob prvi priložnosti obrnila

proti njim samim, če bi prišlo do invazije AA. To so pričakovali tako Nemci kakor partizani in četniki pa tudi drugi. Goebbels piše v svojem Dnevniku (Anuario La Razón, 1949) 2. 3. 1943: „Nam dá strah misliti na to, da pride do invazije AA...“ 29. 4. pa je tudi pripisal: „Če bi se izvršila invazija na jugovzhod, bi se bilo bati, da bi številni sektorji ljudstva prešli k sovražnikom, Balkan je še vedno smodnišnica Evrope...“ Vedo pa imel Rommel, „da vsi laški generali lažejo, da nobeden ni zvest, vsi so nasprotniki nacional-socializma in reacionarji“ (10. 5. 1943), da sta „ljudstvo in fašizem na naši strani le dotlej dokler je tu Mussolini, in da jc on edina garancija za nemško-lasko sodelovanje“ (20. 3. 1942). O Lahih kot vojakih je imel Rommel „tako mnenje, da ne more biti slabše“, je zapisal Goebbels 10. maja 1943 v svoj dnevnik in še dodal: „Če bi se Angleži in Amerikanci izkrcali v Južni Italiji, bi ne mogli imeti niti volje za učinkovito upiranje.“

Spričo vsega tega je razumljivo, da so nemški generali skušali očistiti Balkan vseh gverilcev, ki bi utegnili povezati se z AA ob invaziji. Avramović (Mihailović prema nemačkim dokumentima), navaja povelja več generalov, ki govore o uničevanju četnikov, tako na pr. general Jodl 31. 3.: „Uničite Mihailovića, da bi se zavarovalo ozadje Balkana v primeri izkrcavanja AA“ (str. 115). General Liters: „Prišel je čas, da uničimo četnike, preden bi prišli v zvezo z Angleži in napravili večjo škodo Nemcem“ (116).

Nemci so sklenili v prvih dneh leta 1943 začeti skupno veliko ofenzivo proti četnikom in partizanom obenem in to nemške čete, hrvatske (ustaške) in italijanske, katerim naj bi pomagala tudi Milizia anticomunista. To naj bi bila IV. protipartizanska ofenziva, kot jo imenujejo titovci, Nemci pa ofenziva „Weiss“ (Bela), ki se je delila v dva dela I. in II. Pred to nemško ofenzivo je imel Mihajlović namen, kakor je iz-

(Nad. na 2. str.)

Mešani zakoni v Jugoslaviji

V vsaki večnarodni državi je nujno, da pride do delnega preseljevanja in priseljevanja in to seveda vodi tudi v sklepanje mešanih zakonskih zvez. Pri tem Jugoslavija ni izjema, kjer odstotek mešanih zakonov raste iz leta v leto. Po zadnji objavljeni statistiki iz leta 1976 znaša ta odstotek 12,50. V heterogenih predelih, kot so Vojvodina ter Bosna in Hercegovina, je ta odstotek višji od splošnega povprečja, v Sloveniji, ki je narodno enotna in pa v Makedoniji, je ta odstotek nižji od povprečnega.

Do teh zaključkov je prišla Biljana Radivojević, ki je objavila v beograjskem mesečniku za dokumentacijo „Jugoslovanski pregled“ št. 11-12 (1979) pod naslovom „Sklepanje in ločitve zakonskih zvez“. Njeno študijo so istotam recenzirali še dr. Dušan Breznik, direktor Centra za demografska vprašanja pri Institutu družbenih ved v Beogradu, dr. Jagode Klausner, profesor zagrebške fakultete za politološke vede in dr. Raša Petrović, profesor filozofske fakultete iz Beograda. Študija izločeno obravnava omenjen problem, a ima to slabo stran, da so podatki dokaj zastareli, saj se nanašajo deloma na leto 1977, največ pa na leto 1976.

Iz študije je razvidno, kako se je dvigal odstotek mešanih zakonov po drugi svetovni vojni, oziroma po letu 1953: 1953 — 9,14%, 1956 — 9,46%, 1961 — 11,68%, 1963 — 12,49%, 1970 — 11,34%, 1971 — 12,06% in 1976 12,50%.

Po posameznih republikah in pokrajinah pa je povprečje nekoliko drugačno: Leta 1976 je bilo v Sloveniji sklenjenih 11,6% mešanih zakonov, v Makedoniji 9,8% in na Kosovu le 6,7%;

najvišji odstotek mešanih zakonov je imela Vojvodina — 25,4%, sledili sta ji BiH s 17,9% in Hrvaška s 16,4%. Biljana Radivojević, ki je asistentka beograjske ekonomske fakultete piše, da na sklepanje mešanih zakonov poleg narodne homogenosti vplivajo tudi še drugi dejavniki, ki so zgodovinski vplivi, vera, običaji in tradicija ter raven izobrazbe in ekonomsko socialni položaj.

Sedaj pa še nekaj števil iz te študije. Leta 1976 je stopilo v zakonski stan 14.416 Slovencev. Njih može so bili: Slovenci 12.919, Hrvati 628, Srbi 284, Muslimani 34, Madžari 27, Jugoslovani 22, Makedonci 21, Črnogorci 18, Albanci 14, ostali 449.

Hrvatic se je poročilo istega leta 35.166, njih može pa so bili: Hrvati 29.814, Srbi 2934, Slovenci 495, Muslimani 402, Jugoslovani 395, Madžari 230, Črnogorci 165, Makedonci 92, Albanci 60, ostali 579.

Srbkinj je stopilo v zakon leta 1976 69.229, može so bili: Srbi 62.099, Hrvati 2.409, Črnogorci 946, Muslimani 731, Makedonci 616, Madžari 512, Jugoslovani 353, Slovenci 225, Albanci 160, ostali 1.178.

Muslimanke (v smislu naroda) pa so od 17.261 može vzele 16.207 Muslimanov, 431 Srbov, 215 Albancev, 202 Hrvata, 56 Črnogorcev, 53 Jugoslovancev, 19 Makedoncev, 12 Slovencev, 3 Madžare in 63 drugih.

Glede ločitve zakonov, ki je leta 1976 znašala 24.431 parov, tudi ni bistvene razlike med ločitvami narodno enotnimi zakoni in mešanimi zakoni. Odstotek prvih je znašal 13,85, odstotek drugih pa 14,83. Največ ločitev je bilo v Vojvodini, najmanj pa v Makedoniji in na Kosovu.

—zar.

MIR NA POLJSKEM

Proces stavk poljskih delavcev je prišel pretekli teden do vrhunca, ko se je položaj močno zapletel. Po spremembah, ki jih je poljska partija izvršila v vladi in po prvotni ugoditvi glavnim delavskim željam po svobodnih sindikatih, je nenadoma zavzela trdo stališče. Po obljubi svobodnih sindikalnih volitev je prišlo zanikanje neodvisnih sindikatov.

Položaj je bil zelo zapleten. Stavke so se razširjale, medtem ko so na Zahodu obnavljali prošnje, naj ne pride do zunanje (sovjetske) intervencije na Poljskem. Nevarnost take intervencije je morala biti res velika, kajti v četrtek 28. avgusta so sami vodje stavk na področju Gdanska prosili svoje poljske tovariše, naj se stavke ne razširijo na ostalo državo. Istočasno so z vladne strani pričele deževati obtožbe o „tujih napadih“ in še bolj o „protisocialističnih elementih“, ki da so se utihotapili v vrste poljskih delavcev.

Vendar medtem ko je časopisje široko pisalo o orožnih vajah čet držav članic Varšavskega pakta, so se nadaljevala pogajanja med vladnimi osebnostmi in delavskimi zastopniki. Tako je glavni vodja upornih delavcev, Lech Walesa že v petek 29. mogel objaviti, da so že dosegli neko soglasje v principu, ki ga je treba le še potanko formulirati.

Končno je prišla sobota 30. avgusta. Dvoje prstov kvišku, za V kot znamenje zmage, je bila vsesplošna slika v gdanskih ladjedelnicah in ostalih tovarnah na tem področju, ki so tako obhajale zmago sedemnajst dni zatem, ko so prvi postavili zahteve po sindikalni svobodi. Podpis pogodbe med delavskimi zastopniki in predstavniki vlade se je izvršil v Gdanku in v Szezinu, kjer sta se mudila oba podpredsednika vlade, Jagielski in Brackowski. Lech Walesa je slavil zmago in takoj napovedal, da bodo ustanovili sindikat, za katere-

ga so se tako junaško borili zadnja leta, posebno pa teh sedemnajst dni.

Vendar, zmaga ni bila popolna. Popustil je vsak malo. Vlada, da je preprečila kaos, v katerega bi državo zavlede stavke, delavci pa, ker vlada dalje ni popustila, in, vsekakor, še vedno bo čas, da se ponovijo zahteve. To bi imenovali „realna politika“, ki pozna svoje meje, in ki je tista, ki vedno pripelje do zmage.

Vlada je res dovolila relativno sindikalno svobodo. A le za okolišja Gdanska in njenega okoliša na Baltijskem morju. Ne pa za ostalo državo. Sedaj, po delavski zmagi, se je vrnil mir na Poljsko. Vendar tiskovne agencije že poročajo o novih stankah. To pot so na vrsti šlezijski rudarji. Ni še jasno, kakšne so njih zahteve in kolikšen je stavkovski obseg. Vendar nekaj je jasno. S pomiritvijo Gdanska poljska vlada ni rešila problema. Le omilila ga je in preložila za poznejši čas. To je tudi neke vrste realna politika, kadar se ne da drugega storiti.

IZ ŽIVLJENJA IN DOGAJANJA V ARGENTINI

Tudi ta teden se je nadaljevala debata zaradi pokojninskega fonda in podjetniških prispevkov, o čemer smo obširno pisali v pretekli številki. Problem zelo zanima javnost in časopisje mu posveča lepo pozornost. Stvar je prišla v okolišje predsedniške odločitve, vendar se general Videla še ni nagnil na nobeno izmed strani.

Prav tako je javnost z zanimanjem, a ne veseljem, sledila splošni povišitvi tarif, ki je pričela 1. septembrom. Ta mesec bo inflacija gotovo spet nekoliko močnejša, kajti podražitev goriv vedno negativno odjekne na cenah. Povišala so se pa tudi prevozna sredstva, in sicer v višini do 5 odstotkov (dolgoprožni vlaki) pa do 20 odstotkov (nekateri sekcije omnibusov). Prav tako se je podražila elektrika, prispevek za vodo, telefon in podobno.

Na gospodarskem polju je bil važen tudi ukrep, po katerem bo Narodna banka sprejemala dolarske vloge in jih obrestovala 8,5% letno. Dolarske vloge v hranilnih fondih so bile doslej dvomljive vrednosti, kajti nihče jih ni garantiral. Ko je propadla zloglasna Banka za krajevno izmenjavo (BIR) so tisti, ki so imeli v njej naložene dolarske prihrane, kajti država je odgovarjala za zaslabo le za vloge v argentinskem denarju. Potem je vlada izdala poseben zakon, po katerem so tem (in le tem) vlagateljem povrnili tudi njih dolarske naložbe. Sedaj je Narodna banka, z garancijo vlade, pričela ponovno sprejemati dolarske vloge. Isto je, kmalu za tem, storila tudi buenosaireska provincijska banka, in sicer z obljubo 9 odstotnih obresti. Ob tem se opazovalci sprašujejo, kako naj javnosti razložijo to dirko za dolarskimi vlogami: naj to pomeni večjo gospodarsko stabilnost ali vedno manjšo vrednost argentinskega pesa?

Poglejmo nekoliko na vladno področje. S septembrom je prišel čas odločilnih dni za imenovanje bodočega predsednika. Z oktobrom se bodo vrhovni vojaški krogi že morali odločiti za moža, ki bo vodil državo naslednja tri leta. Trenutno se Argentina nahaja v vojaški diktaturi. Vendar bi morda bolje pristojal izraz „vojaška demokracija“, kajti v vojski izvajajo prave volitve glede predsedniškega mesta.

Vsak vrhovni poveljnik vojaških rodov se je doslej posvetoval s svojimi podrejenimi glede možnih kandidatov za predsedniško mesto. Vsak rod bo sedaj, po prvem septembrom, predstavil svoje kandidate (po dva) na skupnem zasedanju vojaške junte, ki mora v teku 30 dni odločiti (soglasno) kdo naj bo bodoči predsednik.

Sicer se kaj malo govori o možnih kandidatih. Vse ostane le pri časnikarskih ugibanjih in sklepanjih. Vendar je mnogo soglasja glede velikih možnosti,

ki jih ima za predsedniško imenovanje bivši glavni poveljnik vojske general Viola. Okoli njega se sučejo govorice večine političnih in vojaških opazovalcev. Zanimivo je, da se je zadnje dni o njem pohvalno izrazil tudi brigadir Capellini znan zaradi svojega puča leta 1975, za časa vladanja predsednice ge. Peronove. Ta letalski vodja predstavlja široke kroge vojaškega letalstva, in njegovo mnenje v tem rodu mnogo pomeni. Opazovalci so njegovo izjavo sprejeli kot „blagoslov“ na pot do predsedniškega stola.

Sedaj še malo pogledjmo današnje versko dogajanje v Argentini. Večkrat smo v našem opazovanju omenili, da je argentinska kriza bolj moralna kot pa socialna in gospodarska. S tega vidika je argentinska Cerkev zadnja leta napenjala vse sile, da bi sprožila duhovni prerod naroda. Med te napore spada tudi oklic narodnega Marijinega leta in pa sklicanje narodnega Marijanskega kongresa, ki bo letošnjega oktobra v Mendozii.

Razna zborovanja in misijoni, tako po župnijah kot po škofijah, se izvajajo že vse leto. Med verniki, ki stalno obiskujejo cerkve in se udeležujejo verskega življenja, se skuša vzbuditi misijonski duh, da bi po svojem delovanju k veri pritegnili še ostali večinski del naroda, ki je sicer po prepričanju katoliški, pa mu je vera preznorožkrat postranska skrb. V tem oziru je Argentina res še vedno misijonska dežela. To priznavajo tudi sami krogi argentinske Cerkve, in to priznanje je prvi korak k temeljitemu delu, ki se zadnja leta izvaja. Pripisati je obnoveni dejavnosti tudi prebuda duhovniških poklicev, ki jo povsod opazimo.

Vsa ta zborovanja in misijoni imajo res množičen odziv, kakor ga že dolga leta nismo videli. Morda še mnogo bolj v notranjosti dežele kot po mestih. Pa tudi tu se je poznalo delo zadnjih let. Tako je vsakoletna otroška maša v Buenos Airesu domala do zadnjega kotečja napolnila stadion Luna Park, kakor ga ne napolni nobena športna prireditev. Zbravnost in pobožnost ter množičnost otrok je nagnila kardinala Aramburja, da je ponovil Paccelijev besede izza mednarodnega euharističnega kongresa v Buenos Airesu leta 1934, ko je poznejši Pij XII. dejal, da „to so resnično nebesa“.

Sedaj je v polnem teku priprava na marijanski kongres v Mendozii. Pričakujejo nad štirideset tisoč romarjev iz vse države. Omenimo zanimiv verske navdušenosti: preteklo soboto 30. avgusta je iz Lujana odšla skupina mladih romarjev. Njih namen je ponesti Marijin kip v Mendozo, in sicer peš. To je krepko več kot tisoč kilometrov, ki jih imajo namen prehoditi, kot spokorno, misijonsko pot v petih tednih.

¿Quién es Lech Walesa?

Acaso el máximo protagonista de los sucesos polacos sea el dirigente huelguista Lech Walesa, un diminuto individuo de 37 años, ojos pardos que parpadean incesantemente y grueso bigote, de escueta biografía. Padre de siete hijos, arrastra diez años de activismo sindical y fue despedido del trabajo después de desempeñar un papel activo en las huelgas que derivaron en disturbios en 1970 y 1976.

Walesa, de profesión electricista, es confundador de la ilegal organización polaca "Sindicatos libres", organizada en 1976. Cuando los periodistas le pidieron que dé su concepción sobre sindicatos libres, Walesa contestó: "Podríamos discutir el asunto durante semanas. Resulta imposible dar una definición breve".

Varias veces al día trepó al portón de entrada del astillero junto con una foto del papa Juan Pablo II y flores dejadas por sus partidarios y, tras responder a las aclamaciones de los familiares de los trabajadores, les informó sobre los últimos acontecimientos.

Al ser consultado sobre sus puntos de vista y objetivos, Walesa reiteró que no le interesa la política y solo tiene como fin "la reconstrucción económica y social de Polonia".

Walesa, la "estrella" de la huelga, afirmaba antes del acuerdo que estaba dispuesto a lograr su sindicato libre. "Debemos ganar, no nos queda otra alternativa".

NEKAJ POGLEDOV...

(Nad. s 1. str.)

povedal pri sodni obravnavi, da „bi stopil k Titu in se pogodil za skupni nastop, toda dobil je nalog od zavezniške misije (polk. Bailey), da „mora uničiti komuniste, da bi Angleži pri izkrcanju dobili eno samo zavezniško vojsko, Mihajlovičev...“, kakor sem že poročal.

Partizanom je v tem času poročal Tito: „Ne se spuščati v boj z Nemci... naša naloga je uničiti četnike“ (Avramović, 109). Mihajlovič pa se je podobno izrazil kot poročila Fotić v svoji knjigi (The war we lost, 146) britanski vrhovni komandi, da so njegovi neprijatelji ustaši, muslimani in Hrvatji in kadar bo z njimi opravi, bo šel na Nemece in Lahe“. Nekdo pa je napisal, da je Mihajlovič bolj kot Hitlerja sovražil Tita. Vsekakor: v prvi polovici leta 1943 so se borili za premoč, kdo bo obstal v času invazije na tem sektorju Jugoslavije:

partizani ali četniki, ki sta si nasprotovale do uničenja. Nemci in Lahe pa so hoteli uničiti oba, tako četnike kakor partizane, s svojo ofenzivo „Weiss“ I. in II., ki sta jo začela 15. jan. 1943. V delu ofenzive so Nemci uspevali in obkoljevali obe gverili, toda partizanom se je posrečilo prodreti obroč na italijanskem sektorju (z MVAC) in rešiti tudi ranjence čez Neretvo. To je tista „slavna bitka“ pri Neretvi, ki je šla v filmu pod vsem svetu in gloričala Titovo „zmagoslavje“ in Mihajlovičev „izdajstvo“, in to prav v času, ko je Tito imel pogodbo z Nemci in bil z njimi še v nekem premirju. Zato, kakor pravi francoski časnikar v reviji L'Aurora, 29. avg. 1970: „Zgodovinska ugotovitev je, da ne gre za pravo bitko na Neretvi, temveč za operacijo čiščenja terena, ki so ga Nemci začeli febr. 1943 in končali 15 sept. 1943. Prvi del ofenzive je uspel: da obkolijo obe gverili in jo skupaj zadržujejo. Toda partizanom je uspelo izveči se iz obroča in pobegniti. Ta na-

Salvador v nevarnosti

Salvadorska vlada je proglasila „stanje nevarnosti“ in postavila pod vojaško oblast temeljna področja ekonomije, kot proizvodnjo energije, plina, vode, transportna sredstva itd.

Ta korak je morala podvzeti vsled groženj in poizkusov stavk, ki so jih povzročali levičarski elementi. Stvar je, da so pretekli teden levičarski krogi napovedali splošno stavko. Ta pa se je temeljito izjalovila, in to je dokaz, da ljudje, dokler se lahko še svobodno izražajo, raje konstruktivno delajo kot pa trobijo v rog, s katerim niso v skladu.

Kot represalije zaradi ponesrečene stavke, so levičarski elementi pričeli z ukinitvijo toka, prisiljevati stavke transporta itd. Vlada je tako morala „militarizirati“ ta področja, medtem ko se po vsej državi nadaljujejo boji proti prevratnim oddelkom in tudi spopadi med levičarskimi in desničarskimi gverilci.

čin bojevanja je bistven način partizanske strategije: in zato jo za to priliko še posebej priporočam: ne spuščati se v odprt boj s sovražnikom, temveč umakniti se mu na nov teren ter od tam začeti spet subverzivna dejanja. Tako bi — po mojem — filmu Bitka pri Neretvi bolj pristojal naslov drugega svetovnega filma: „Beg v zmago.“ Tako je s to bitko, kot poročila o njej v francoski reviji (NR 1970, okt., br. 218), po četniških virih.

Po ljutičevski zgodovini (Karapandžić, 214) naj bi pri tej nemški ofenzivi sodeloval Mihajlovič osebno s svojimi četniki v „nekakšnem acomodationu“, da bi skupno z Nemci uničili partizane.

Tine Debeljak

(124)

Med knjigami in revijami

KNJIGE GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE

Franc Jeza: Nevidna meja

Kot četrta knjiga letošnjih knjig Goriške Mohorjeve družbe je izšla zbirka novel in črtic tržaškega časnikarja in publicista Franca Jeze pod naslovom Nevidna meja (Str. 186). — France Jeza se je plodovit in na več poljih uveljavil za tržaški kulturni delavec: je priznan kulturni urednik tržaškega Novega lista, pisec gospodarskih člankov in knjig (Davčna obremenjenost Slovenije), političnih razprav in politično-kulturnih revij (Alternativa, Demokracija...), so-trudnik mnogih revij in časnikov v zametku in zdomstvu, tudi zgodovini, ki je napisal že dve knjigi iz slovenske davnine kot pobudnik teorije o skandinavskem izvoru Slovencev (Skandinavski izvor Slovencev, O ključnih vprašanjih rane karantansko-slovenske zgodovine). Pa je tudi pripovednik, ki je svoj čas izdal pri Goriški MD povest iz časa naseljevanja Slovencev v današnji domovini (Moč ljubezni). Zadnje čase je napisal več črtic in meditacij, ki jih je priobčeval v tržaških pa tudi zdamskih revijah (Meddobje). Nekaj ted, dopolnjenih z novimi, je zdaj izdal pri Goriški Mohorjevi družbi pod zgornjim naslovom.

Zbirka vsebuje eno „povest iz daljne prihodnosti“ in osem „drugih fantastičnih zgodb“, kakor jim je dal podnaslov avtor sam. Fantastičnost je tista skup-

na oznaka vseh teh zgodb, ki jih uvaja najširša (90 strani) „povest“, kot jo imenuje on pod naslovom Nevidna meja. Duhovita zamisel snovi je vzeta iz tržaške vsakdanjosti, pa je transplantirana v novo dimenzijo „daljne prihodnosti“. Snov: avtobus, s tridesetimi ljudmi približno, zapelje v nov svet, ki je mogoč samo po Einsteinovi teoriji o relativnosti časa. Zavozil je kolektiv čez neko „nevidno mejo“ v času in vsi so se znašli v neznanem svetu kot brččas edina človeška skupina na zemlji, ki jim je odslej določeno zaživeti novo življenje. Z ostanki materialne kulture sedanje dobe in s spomini zažive nova razmerja do sočloveka in do narave, ki se jim pokaže v predzgodovinski prvotnosti.“ Povest, ki ni povest, temveč novela, privlači z uvajanjem v obvladane novih razmer, ki je zopet „povest iz davnine“, kot je bila prva, le da tokrat zanimivo pomešana s pravadnino kamene dobe, sedanjostjo XX. st. in prihodnostjo morda čez milijon let... Človeški element pa je spretno vnešen z ljubeznijo med Vando in Pavlom pa Edvardom. Največja „povest“ zajemljivo vpelje bravača v fantastični svet, ki pa je grajen na znanstvenih teorijah tako imenovane fikcijske literature, ki je pri drugih narodih zelo razširjena literarna panoga, pri nas pa iz prvotnih utopij Tavčarja in Mencingerja se šele razvija v novo vrst. V tem primeru pri Jezi je uspelo, kakor že prej pri Mihi Žužku (Četrta dimenzija). —

Fantastične zgodbe na takih znan-

stvenih raziskavanjih naše dobe sta grajeni tudi črtici Sem umoril človeka? in Iščem človeka. Prva na uspehih kirurgov, ki se jim posreči po analogiji postopne transplantacije tujih teles ustvariti celotnega človeka iz plastičnih snovi. Toda — tragična: kirurgova hči se zaljubi v takega umetnega človeka. Zato ga „stvarnik“ — razdere, kakor ga je prej sestavil. Hči vendar ne sme imeti sintetičnega robota za moža! Civilizacija ubija človeka v zadnjih posledicah.

O Koncu pošasti, nekakšni alegoriji o tiranu in osvobođenju izpod njegove diktature, sem že svoj čas izrekel svoje mnenje, in se mi tudi v tem zboru zdi zgolj sodoben protest proti slehernemu kultu osebnosti (kakor ga je vtešil Stalin pa tudi Tito). Kakor so take alegorične vizije zanimive in sodobne, se mi zde vendarle v slogu papirnate in v aplikaciji preveč povrhovne in tendenčne.

Pač pa so v knjigi zame najboljše realistične črtice s skrivnostjo v sredi, ki so se mu tudi najbolj posrečile. Kako lepa je partizanska Dim nad gozdovi? Kaj lepšega in močnejšega o materinski ljubezni sem redkokdaj bral, morda v pesmi St. Majena, ko se mrtva mati bu-di ponoči, da gre popravljat otroku posteljico, dene čevlje v kot itd. Ta se mi zdi najmočnejša stvaritev, kateri sledi: Dekle na vrtu, daniamična Prevrta (Kako močnejše me zajame kakor pa žarometne alegorije o koncu pošasti!). Med te lepe metafizične zgodbe v naturalističnem okolju spada tudi Danijela. Te črtice v knjigi predstavljajo — zame — pisateljeve najboljše literarne podobe, ki jim sicer ne manjka ne dinamike, ne poante, ne fantastike in ne mistike, ne

interesantnosti ne znanstvenosti... temveč samo bolj oseben, izrazitejši in slikovit slog. Preveč so namreč pisane v brezhibernem literarnem jeziku naših časnikarjev ustvarjalnih s standardnim jezikom in s pojmi ne pa z barvami in originalnim jezikom svojega osebnostnega sloga.

S tem pa sem o zbirki povedal prav za prav vse. Tudi to, da jo imam za pozitivno delo slovenskega zdamskega, še jasneje: zamejskega pripovedništva.

175 LET ŽUPNIJE ŠKOFJA LOKA

Župnijski urad v škofji Loki (župnik Alfonz Grojzdek) je izdal lepo, da, naravnost razkošno brošuro o škofjeloški župniji in njenih umetnostno-zgodovinskih vrednostih, ki se nahajajo v cerkvah njene fare, tako v mestnih, kakor podružničnih. Knjižnica je nastala, kot pravi uvod, zaradi turističnih potreb, ki naj zadosti vprašanjem o kratkem zgodovinskem nastajanju fare in njenih cerkvenih spomenikih.

Prvi hip se bravec začudi, kako to, da ima tisočletno mesto škofja Loka šele 175 let svojo faro, ko je vendarle bila središče tisočletnega brižnjanskega posestva v sotočju obeh Sor? Toda vedeti moramo, da je od ustanovitve škofjskega fevda leta 973 bila tu že prava Loka (t. j. Stara Loka) in da je šele ob gradu nastajala nova, škofjska Loka, ki je bila staroška podružnica vse do l. 1803, ko je postala v Napoleonovem času fara. In ta prehod iz brižnjanske posesti v državno in v farno osamosvojitve je zdaj župnija proslavila s to knjižico, ki naj bo tudi za spomin na veliko cerkveno proslavo ob jubileju,

katerega je vodil še nadškof dr. Pogačnik.

Tako ta resnično jubilejno izdana brošura na 24 straneh v obliki albuma in s 25 slikami, podaja v strnjeni podobi najprej ustanovitev škofje Loke in njene fare, nato pa opiše škofjeloške župnijske cerkve in vseh cerkv v mestu, ki so: farna, nunska, kapucinska, špitalska in kapela na pokopališču. Posebno so poudarjeni umetnostno-zgodovinski podatki župnijske in kapucinske cerkve (Pasijon). Nato sledi prav taki podatki in slike vseh devetih podružničnih cerkvah: v Breznici, v Spotnici, na Valterskem vrhu, sv. Ožboltu, sv. Barbari, v Bogovljah, v Brodeh in v Puštalu. Ni pa seveda Stare Loke, ki je sicer matica mestne fare, ter Suhe, ki se je prav pred leti osamosvojila. Podatke sta odobrila loški zgodovinar dr. P. Blaznik in urednik škofjeloškega muzeja F. Štukelj.

Knjižico krasi izredno lep ovitek z večbarvno reprodukcijo pogleda na mesto in strop župne cerkve ter je skrben in zgoščen vodič po farnih cerkvah. Dobra informacija za turiste in vse, ki se zanimajo za te kraje, predvsem pa za domače farane in njihovo mladino. Tem so namenjene škofjeve besede ob jubileju, naj tako, kot predniki „skrbje za rast Cerkve v fari“ Vsem škofjeločanom v zdomstvu pa bo drag in lep spomin na kraj njihovega rojstva in krsta, kakor je meni ta hip, ko pišem te vrstice na dan farnega patrona sv. Jakoba kompostelskega in gledam albumček kot srček iz škofjeloškega kruhka, poslan mi od neznanega darovavca za „žeganje“, s posvetilom „Ločanu Ločani“. — Hvala! —

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Grosupeljska pekarna dobavlja kruh tudi v Ljubljano. Kruh, se je podražil zaradi podražitve moke za približno 25 odstotkov. Sedaj je treba za kilogram belega kruha odšteti 12 dinarjev, za kilogram črnega pa 8,50 dinarja. Cene posebnih vrst kruha in peciva pa bodo „oblikovali pristojni organi“ pri občinskih skupščinah.

LJUBLJANA — Slovenski čebelarji so poslali čebele na pašo v Liko od Gospiča vse do Knina. Ti kraji imajo obilo zelišč in cvetja. Slovenski čebelarji so razpostavili nad 3000 panjev. Za vsak panj so morali plačati po 5 linarjev takse in predložiti potrdilo, da so čebele zdrave.

LJUBLJANA — Plečnikovo Navje je dokončno dobilo „odpoved“. Zaradi nove avtobusne postaje ter povečave Gospodarskega razstavišča ni za Navje več prostora na sedanjem mestu. Na Navju je sedaj 89 nagrobnih spomenikov — prave grobove na Navju imajo le dr. Janez Bleiweis, dr. Anton Korosec, ing. Ressel, Slajmer, in Plečnik, morda še kdo drugi, medtem ko počivajo Jurčiča, Levstika, Stritarja in Vodnika in drugih označujejo le nagrobni spomeniki. Do oktobra naj bi predvidoma preselili slovenski panteon na Zale, kjer naj bi ob cerkvi svetega Kiža morda le dobili končno in dokončno mirno poslednje počivališče. Posebna komisija pa bo poprej še presodila, kateri nagrobni naj se poleg spomenikov resnično zaslužnih Slovencev preselijo na novo Navje... (Delo, št. 176, 30.7.80)

LJUBLJANA — Zveza prijateljev mladine v Ljubljanski občini Center je organizirala poletno varstvo za šoloobvezne otroke iz vseh ljubljanskih občin. Varstvo se je začelo 1. julija in bo trajalo do 31. avgusta. Oskrba stane dnevno 52 dinarjev; konec julija pa je od petnajstih otrok ostalo v varstvu le še pet.

MARIBOR — Pod Unionsko dvorano so delavci glasbenega uredništva Radia Maribor uredili manjši snemalni studio, v katerem so že posneli 16 novih popevk letošnjega 14. festivala narečnih popevk „Popevka vesele jeseni 80“, ki bo v septembru v Mariboru.

PTUJ — Ptujski turistični delavci tožijo, da nimajo dovolj postelj na razpolago. Pred časom so nameravali zgraditi dva hotela, sedaj pa bodo zadovoljni, če bodo spravili pod streho vsaj tistega pri Ptujskih toplicah.

IDRIJA — Letošnje deževno poletje je idrijske živinorejce še bolj prizadelo, kot lanska suša. Krme ni bilo mogoče spraviti, ker se ni niti toliko posušila, da bi jo tisti, ki imajo silose, mogli pospraviti. Veliko pokošene trave je na košenicah segnilo. Da bi živinorejcem pomagali preživeti živino, je občina določila iz rezervnega sklada 400.000 dinarjev za najnujnejše ukrepe za ohranitev stalaža živine.

Današnje jugoslovanske razmere z Djilasovega vidika

Spiegel: Prav v času svojega kritičnega razvoja je ostala Jugoslavija brez močnega moža, kateri je s svojo avtoriteto prišel mnogim težavam v okoliš, ali jih je obšel. Na njegovo mesto stopa kolektivno vodstvo skoro petdesetih oseb, proporcionalno določenih, izpostavljenih dodatni oviri rotacije — mar to sploh lahko deluje?

Djilas: Mislim, da ne. Kolektivno vodstvo lahko nekaj časa vzdržuje svoj polk. Lahko nadzoruje policijo in vojsko, lahko preganja notranje sovražnike. Ampak voditi državo, izboljšavati gospodarstvo, obvladati vse te zapletene zadeve, ne tega ne more. Če bi me bili še pred dvema tednoma vprašali, bi odgovoril: Ne vem, nimam dovolj informacij. A zadnje zasedanje CKKP o gospodarskih vprašanjih je bilo tako nejasno, da vidim črno. Na našem vrhu ni jasnih zamisli, ni jasnih perspektiv, niti stvarnih analiz.

Spiegel: Kako se bo to nadaljevalo? Mar ne vodi to nujno v nasledstvene boje in končno zopet do kakega močnega moža?

Djilas: Končno bo moralo priti do razjasnitve nasprotujočih si mnenj. Tako vsekakor ne more iti naprej. Ne verjamem, da bi novi močni mož lahko izšel iz kroga današnjega vodstva. Tam ga čisto preprosto ni.

Spiegel: Gotovo ni nikogar, ki bi

BLED — Na Bledu so 28. julija po dolgih letih volili „miss Bled“. Pravi jo, da je na prireditvi bilo veliko firbec, ki so bili precej razočarani. „Predstava je bila dvojezična — nemška in hrvaška, za angleščino je „konferansje“ samokritično dejal, da je „very small“. Ves večer pa ni spregovoril ene slovenske besede; le sem ter tja je kak medklic „govori slovensko“ pričal, da volijo „Miss Bled“ v slovenskem turističnem centru.

CELJE — Slovenski proizvajalci obutve — Peko, Alpina, Planika in Lilet — so pripravili posebno „sezonsko znižanje obutve“, ki je veljalo ves mesec avgust. Vendar Celjani s tem propagandnim znižanjem niso bili posebno zadovoljni. Ugotovili so, da so bili na razpolago v glavnem modeli izpred dveh let, ki so se jih proizvajalci — prednjačila je v tem tržiška tovarna — hoteli iznebiti.

MOST NA SOCI — Šola v tem kraju, ki se je včasih imenovala Sv. Lucija, je stara in majhna. Novo bi potrebovali; pripravili so že načrte, a le za prizidek in telovadnico. Gradbeniki čakajo in denar je tudi pripravljen. Toda na kraju zidave so pomembna arheološka najdišča iz rimskih časov pa tudi iz halštatske dobe. Arheologi so odločno proti zidavi prizidkov na tem delu in za zidavo nove šole na novi lokaciji. Za to pa bi potrebovali dodatnih 5 milijonov dinarjev, ki pa jih nič občina ne najde dodatnih sredstev, tako je sklenila SZDL, do konca avgusta, bodo začeli graditi šolo, arheološke najdbe pa bodo šle v pogubo.

ZAGORJE — Pred 230 leti je baron Franc Raiferski poslal na Reko v rafinerijo poldrug stot zagorskega premoga, od tam so mu sporočili, da se da prav dobro uporabiti za kurjavo. In potem se je začelo: Sedaj bodo slavili 225-letnico zagorskega rudnika premoga in bodo postavili v ta namen spomenik vsem rudarskim rodovom. Sicer gredo zaloge h koncu, vendar upajo, da bodo z novimi nahajališči kopali premog vsaj do leta 2000.

KRANJ — Kranjska „Elektromehanika“, ki je v okviru Iskre največje podjetje, saj zaposluje nad 10.000 delavcev, je v prvem polletju tega leta dosegla lepe uspehe. Dosegla je 47 odstotkov načrtovane letne produkcije in povečala izvoz telekomunikacijskih naprav v druge države za 40 odstotkov več kot lani v istem razdobju.

PTUJ — Služba splošne medicine v Ptujtu ni delala po predpisih in zato je družbeni pravobranilec samoupravljanja odredilčasne ukrepe: Razpust delavskega sveta, organov samoupravne delavske kontrole, disciplinske komisije in določitev volitev novih organov. Ugotovili so, da je Služba imela lani izgubo, osebne dohodke pa so prekoračili skoraj za tri milijone dinarjev.

lahko nadomestil Tita. Vendar bi se zdelo možno, da se bo komu iz tega zamotanega, nepreglednega vodstva posrečilo pridobiti zase najmočnejše sile v deželi.

Djilas: To mislim tudi jaz. Ne vem pa, kdo bi lahko bil ta osebnost. Edina izrazita pojava v vodstvu je Bakarić. A ta je star in bolan.

Spiegel: Ne oziraje se na osebe, o katerih lahko samo kaj ugibamo: Ali bo izšel novi močni mož iz togega partijskega tabora, ali se bodo konec koncev uveljavili pragmatiki?

Djilas: To tudi meni ni jasno. Najverjetneje je, da obstaja kaka kombinacija med zastopniki uradne partijske strukture in liberalnimi strujami, morda znatraj ali zunaj partije. O enem sem pričel: Jugoslavija ne more naglo in neposredno preiti k demokraciji...

Spiegel: Postopoma tedaj?

Djilas: Za Jugoslavijo bi bila za bližnjo bodočnost najboljša sicer avtoritativna, a neideološka vlada, ki bi bila odkrita za reforme. Ne pride mi na misel nobena država, s katero bi se mogla primerjati današnja Jugoslavija. Morda z De Gaullovo Francijo ali s Sadatovim režimom.

Spiegel: Imate za možen razvoj kot po Francovi smrti v Španiji?

Djilas: Teško si je predstavljati. Špan-

Osebnostne novice:

V družini Lojzeta Črnaka in njegove žene Marjete roj. Miklič, se je dne 1. septembra rodila hčerka prvorojenka. Srečnim staršem naše iskrene čestitke!

Krst: V soboto 30. avgusta je bila krščena v farni cerkvi Sv. Ane v Glewu Gabrijela Lorena Hostnik, hči Tomaža in ge. Marijette roj. Stariha. Botrovala sta ga. Daria Irene Hostnik por. Veronés in Pavel Osterc. Krstil je g. Marjan Bečan. Čestitamo!

Nov slovenski diplomant: Na katoliški univerzi v Buenos Airesu je dokončal študije iz knjigovodske stroke Miha Bokalič in dobil naslov Contador Público Nacional. Čestitamo!

80 - LETNICA ANASTAZIJE CVETKO

Kdo ne pozna Cvetočnik, kako je tedaj pred 70 leti kot mlado dekle nabirala v žirovski okolici podpisane za majniško deklaracijo. Že tedaj je bila polna narodnega slovenskega duha, ki ga je ohranjala vse življenje do današnje lepe starosti 80. let.

Rodila se je 14. avgusta 1900 na Dobračevi pri Zireh v številni Zajčevi družini. Bilo jih je — deset otrok, vzgojenih krščansko in slovensko. Že od mladih let se je vztrajno uveljavljala v cerkvenih in mladinskih prosvetnih društvih, posebno pa je rada in z uspehom nastopala na ljudskih odrih kot dobra igravka. Tedaj je bilo, ko se je odzvala tudi klicu naših voditeljev med prvo svetovno vojno in se uvrstila med marljive nabiralke podpisov slovenskega žensstva, ki so jih potem izročile dr. Korošcu, da je z njimi utemeljevala našo pravico do samostojnosti in državnosti v tedanji revolucionarni obliki jugoslovanske države.

Kdor pozna Ziri, ve, da so bile vedno nekerkveno liberalno usmerjene, toda njena družina je bila vedno nazorno katoliška in slovensko borbena.

Izučila se je v domači žirovski zadruzi za trgovsko pomočnico in se l. 1922 poročila z Boleslavom Cvetočnikom. Preselila sta se z Dobračevega in sta začela „na svoje“ trgovino v Rovtnah nad Logatec. Najprej seveda v najeti hiši, toda s pridnostjo in varčnostjo sta si kmalu sezidala lepo in veliko hišo, ki je bila potrebna, kajti v družini se je rodilo pet otrok — trije fantje in dve dekleti. Vse delo v Rovtnah je bilo spet tako kot v njeni mladosti v Zireh.

Ta odločnost se je pokazala med revolucijo doma. Zato so bili družina in njeni sorodniki nasprotniki komunistov. Brata Ivana Zajca v Dobračevi, ki je imel lepo hišo in trgovino na domu, so ubili partizani. Bil je oče duhovnika Poldeta, ki je umrl pred leti med nami, in gospe Irene Fajdige, vdove po našem nepozabnem uredniškem tovarišu. Ker v Zireh ni bilo domobranske postojanke, ki bi skrbelo za njihovo var-

nost, so se ogrozili zatekali na njen dom v Rovtnah, kjer so bili domobranci. Dva njena sinova sta bila domobranci in njen sin Janez je v borbi s komunistom tudi padel.

Po razpadu se je vsa družina podala v begunstvo v Avstrijo in potem v Italijo. S seboj je vzela tudi bratovi hčerki Marto in Ireno, ki nista imeli očeta, ki bi ju varoval in skrbel zanj. Bila jima je ona mati. Vsa družina se je odločila za emigracijo v Argentino. Sin Pavle pa je odšel v Francijo, kjer je umrl. V začetku se je bilo treba boriti za življenje: šla je na „kampo“, na kmetijo, pa se po vrnitvi naselila v Berazategui, kjer živi še danes, na žalost brez svojega dobrega in delavnega moža, ki je umrl leta 1960.

Na predvečer njene osemdesetletnice ji je berazateški orkester „melodik“ zaigral podoknico in potem so ji otroci deklarirali O, lep spomin na srečno mladost, slavnostno prigodnico.

Pri svoji „mladi“ starosti je gospa Anastazija to, kar je desetletja bila: je predstavnica našega časopisa, ki ga še vedno razdeljuje med ljudi, tudi našo Svobodno Slovenijo. Je še vedno živ in delavni ud naše slavenske skupnosti. Pobira naročnino naročnikov in ostale prispevke za skupnost.

K čestitkam se pridružuje tudi naš list — Bog jo živi, našo Cvetočko!

Buenos Aires

DVA TISOČ SLOVENCEV NA ROMANJU V LOURDES

Vsakoletno romanje k Materi božji v Lourdes je bilo letos v nedeljo 17. avgusta. Posvečeno je bilo prošnji za beatifikacijo škofa Friderika Baraga. Udeležilo se ga je nad dva tisoč rojakov. Prišli so tisti, ki so v Argentini že nad petdeset let. Veliko je bilo tistih, ki so prišli v novi svet pred dobrimi tridesetimi leti. Ni manjkalo pa seveda mladine, ki je že tu rojena, a se zaveda, da spada k slovenskemu verskemu občestvu.

Pri lurški votlini je v popoldanskih urah zadelona najprej slovenska Marijina pesem. Nato sta bili dve desetki rožnega venca. Sledile so pete litanije Matere božje. Zatem pa se je razvila velika procesija. Za križem so stopali možje in fantje, za njimi so fantje nosili kip lurške Matere božje. Ni manjkalo narodnih noš in ministrantov, duhovnikov pa je bilo enajst. Redovnice, dekleta in žene pa so sklenile mogočno procesijo, ki bi bila vsaki tukajšnji škofiji v veselje in ponos.

V cerkvi je bila romarska sv. maša. Somaševali so dr. Alojzij Starec, France Bergant in Janez Pintar. Ostali duhovniki so spovedovali. Skupina pevcev je vodila ljudsko petje, ki se je mogočno razlegalo po veliki lurški cerkvi.

Med sv. mašo za Baragovo beatifikacijo je dr. Alojzij Starec, v odsotnosti delegata slovenskega dušnega pastirstva v Argentini, med drugim dejal: „Radi bi videli, da bi sveti oče našega Baraga proglasil k blaženim in svetnikom. S tem bi slovenski narod v domovini in po svetu dobil uradnega priprošnjaka in vzornika. Kako ga potrebujemo! Izpostavljeni smo namreč teoretičnemu in političnemu materializmu. Baraga pa je s svojim zgledom in delom učil, da je le eno potrebno: resnično krščansko življenje in tako zveličati svojo dušo.“

Z besedami: „Ali ne bi bilo na mestu, da bi čim več rojakov vsak dan molilo za Baragovo beatifikacijo? Ali ne bi bilo po božji volji, da bi toliko časa prosili za čudežna uslišanja, dokler ne bomo uslišani?“

Z nepozabno pesmijo „Marija, skoz

življenje“ je bilo sklenjeno nedeljsko romanje, ki je bilo vsekakor lep in bogat dan.

DRUGO PREDAVANJE SKA

V soboto 16. avgusta zvečer je v mali dvorani našega središča SKA priredila predavanje p. Lojzeta Kukovica SJ o temi: Jean Paul Sartre in njegova filozofija.

Predavatelj je prikazal letos umrlega filozofa in pisatelja. Sartre je nedvomno poleg Marcela, Heideggerja in Jaspersa eden glavnih zastopnikov modernega eksistencializma, čeprav je seveda med njimi velika razlika. Eksistencializem ni namreč enoten filozofski sistem, obenem pa tudi ni ravno originalen sistem. Sartre je duhovni dedič Husserla in Heideggerja. Sartre se je seznanil s tema dvema filozofoma, ko je na začetku svoje docentske karijere bival v Nemčiji.

Sartrovo glavno filozofsko delo je obsežna knjiga „Bitje in nič“. Ko bi bil Sartre svojo pisateljsko dejavnost omejil samo na ta strogo filozofski spis, ki je hkrati izredno težko pisan, bi Sartre ostal praktično nepoznan. A Sartre je postavil v službo svoje filozofije svoj izreden pisateljski talent. V svojih dramah in romanih je širil eksistencialno filozofijo zlasti med mladino. Okužil je moderni svet s svojim nihilizmom, ateizmom in moralnim permisivizmom. Bistvo njegove filozofske misli je namreč nauk, da je človek vržen v svet ne da bi vedel odkod, ne zakaj ne kam gre njegova pot. Boga ni, človek je absoluten gospodar svojega življenja in svoje usode. Nikomur ni dolžan odgovora. Njegova svoboda je bistvo njegove osebnosti, njegove veličine. Ne da bi moralno uresničevati vrednote, ki bi objektivno obstajale pred njim in neodvisno od njega. S svojo svobodo on ustvarja vrednote. To kar on izbere, je dobro, je vrednota, pa če gre tudi za najbolj nemoralna dejanja po normah narave in še bolj krščanske morale.

Ta nauk je seveda našel izreden odmev v človekovi naravi, ki je že sama po sebi nagnjena v slabo. Tako smo prič, kako se zlasti v Evropi hitro podirajo temelji moralnega reda, medtem ko na njih mesto stopa svobodnjaštvo, kakršnega nismo vajeni.

Po predavanju se je razvila živahna debata, ki jo je vodil predsednik teološkega oddelka SKA dr. Mirko Gogala, znak, kako filozofska vprašanja v pre mnogih ljudeh prebuja resno zanimanje.

Bariloche

SANJUŠKA FOLKLORNA SKUPINA NA „PRAZNIKU SNEGA“

Iz Bariloche smo navadno poročali o smučarskih tekmah in planinskih vzponih. Pa o drobnem društvenem delovanju. V kulturnem pogledu nismo mogli zabeležiti kaj izrednega, kvečjemu kako planinsko proslavo in drobtinice vsakoletnih šolskih prireditev.

Zato nas močno veseli, da zdaj lahko javljam o izrednem kulturnem dogodku, ki smo ga te dni doživeli. Sanjuška folklorna skupina se je predstavila v okviru bariloškega Praznika snega in nam prikazala kos slovenske tradicije, poezijo življenja in dobe, ki je zatonila v preteklost na tej in na oni strani Atlantika. Skupno s Slovenci so nastopili Nemci in Danci iz Buenos Airesa pa bariloški plesni zborčki gaučev, Mapučev in Špancev.

Čitateljem iz Buenos Airesa, ki sestavljajo veliko večino bralcev „Svobodne Slovenije“ ni treba posebej predstavljati številnih pesalcev-amaterjev, ki jih itak dobro poznajo, ne opisivati lepega programa, ki si ga lahko ogleda (Nad. na 4. str.)

ci so se zelo hitro razvili v demokracijo. Pod Francom je obstajal srednji razred. Mi imamo sicer tudi srednji sloj, a ta je birokratski ali odvisen od birokracije. Ni isto kot srednji sloj v Španiji.

Spiegel: Kakšne stvarne in potrebne korake bi bilo po vašem mnenju treba podvzeti za demokratizacijo?

Djilas: Vse bi bilo treba postopoma preosnovati. Odločilno bi bilo začeti z intelektualnimi svoboščinami, dovoliti vprašanja in biti pripravljeni jih obravnavati.

Spiegel: A prav to je 1968 na Češkem naravnost vodilo do vkorakanja držav Varšavskega pakta.

Djilas: Na Češkoslovaškem takrat ni bilo demokratizacije, le anarhija. Ne predstavljam si demokracije kot utopično-idealne družbe, temveč kot organizirano družbo, odprto novim mišljenjem in strujam. S trdno vlado in delujočimi ustanovami.

Spiegel: Kam naj končno vodi postopna demokratizacija Jugoslavije?

Djilas: V demokratični socializem, kar ni isto kot evropska socialna demokracija. Stojimo pred drugačnimi problemi. Drugačno je vprašanje lastnine, odnos do Cerkva je drugačen, najti moramo torej drugačne rešitve. Kar pa zadeva svobodo in kar se označi splošno z človekovimi pravicami, naj bi se ne razlikovalo od socialne demokracije.

Spiegel: Ampak Jugoslavija se ne nahaja na kakem oddaljenem kontinentu, kjer se lahko mirno preizkuša razne

družbene oblike. Ima mnogo sosedov in njihovih zaveznikov, kateri niso brezbržni do smeri družbenih sprememb v Jugoslaviji. Kolika je po vašem mnenju nevarnost, da bi te sile izkoristile kak neutrjen položaj v vaši deželi?

Djilas: Naš položaj je tako in tako nestabilen, z demokratičnimi reformami ali brez njih. Nevarnosti, ki jih omenjate, nedvomno obstajajo. Zato tudi menim, da moramo imeti močno vojsko in trden notranji red.

Spiegel: Določno vprašanje: Ali bi Sovjetska zveza mirno gledala, če bi se Jugoslavija podala na pot demokratizacije po svoji zamisli?

Djilas: Za sovjete bi to ne bila kaka temeljita sprememba. Poleg tega ne smete pozabiti, da mora imeti Sovjetska zveza obzir do razpoloženja v Evropi z ozirom na njen dolgoročni poskus ločevanja Evropejcev od njihovega zaveznika ZDA in jih speljati v neke vrste „finlandizacijo“.

Spiegel: Kaj pomeni to Jugoslaviji?

Djilas: Za nas je strateška namera sovjetov „finlandizirati“ Evropo, ugodna. Tudi mislim, da je položaj Jugoslavije po sovjetskem vkorakanju v Afganistan boljši kot prej. Močneje kot prej smo bili vključeni v tekmovalne interese svetovne politike. To pomeni nam dodatno brambo.

Spiegel: Tudi pred sovjetsko intervencijo?

Djilas: Vkorakanje sovjetov v Jugoslavijo bi pomenilo konec vsakršne sta-

bilnosti in odjuge v Evropi, o čemer sanjajo sovjeti.

Spiegel: Kot vemo, nima Moskva samo sredstva vojaške intervencije na razpolago. Prav na Jugoslavijo je skušal Kremelj vplivati na zelo različne načine. Tačas skuša s prijateljsko ofenzivo: hvaljenje novega beograjskega vodstva, izboljšani trgovski pogoji, obenem seveda tudi opomini v partijskem časopisu Pravda, naj se Jugoslavija ne odtegne „mednarodni vzajemnosti“.

Djilas: Trenutno ni nikakršne nevarnosti, da bi sovjeti dobili pri nas omembe vredno število pristašev. Pod določenimi pogoji bi pač mogli v kaki resni krizi nastopiti prosovjetski ljudje in struje. Pomislite na Husáka, ki je pod stalnisti sedel v ječi in veljal zato kot protisovjetski.

Spiegel: Dogmatski torej?

Djilas: Pravzaprav niso dogmatiki. Gre prej za ljudi, ki se v iskanju oblasti skrivajo za dogmami. Spomnite se na žalne govore pri Titovem pogrebu. Možje novega vodstva so se različno izrazili — eden bolj, drugi manj dogmatično. Vendar bi bilo napak sklepati iz tega, da je v beograjskem vrhu kaka prosovjetska struja.

Spiegel: A govorili ste o kaki „resni“ krizi?

Djilas: V takem primeru bi bilo vsaj verjetno, da bi zagovorniki „trde roke“ iskali zaščito in podporo pri Sovjetski zvezi. V temelju ima to malo opravka z ideologijo. Celo našim dogmatikom ideologije ne zaleže veliko. (Bo še)

SLOVENCİ v ARGENTINI

(Nad. s 3. str.)

jo o priliki v domu San Justo. Poročal bom torej predvsem, kako se je ta izdelana in skrbno pripravljena folklorna skupina vključila v bariloški Praznik narodnih skupin (Fiesta de las Colectividades).

Letošnja „Fiesta de la Nieve“ žal boleha na številnih organizacijskih napakah. Vendar je zadevni odbor slednjič uredil prevoz folklornih skupin in dobil primerno dvorano. Na žalost so zadnji trenutki odpravljali vsa prizadevanja za postavitev visokega odra in so se morali plesi odigrati na tleh dvorane. Kar precej gledalcev torej ni moglo plesov resnično videti v veliki gneči, ki je dve noči vladala v spodnji dvorani. Samo tisti, ki so se zrinili na galerije so prišli na svoj račun. Pač pa je slovenska stran prireditve točno delovala. Uverjeni smo, da se gostje iz Buenos Airesa vrnilo zadovoljni in da so bili primerno postreženi. A tudi kar se prireditve tiče, je slovenska delavnica izpopolnila napake uradne organizacije. Lepe kulise Toneta Oblaka so nudile primerno ozadje in žele soglasno pohvaliti. Prav tako so Slovenci uredili akustiko z zasebnimi glasbenimi aparati in poskrbeli, da je v razmeroma slabi akustični dvorani zvok ohranil svojo moč in jasnost. Seveda bi moral opremo dvorane po vsej logiki urediti prireditelj, torej uradni odbor praznika Snega. Žal pa je ta odbor povsem manjkal, z izjemo enega samega človeka, ki se je do zadnjega boril, da se je prireditev izvedla in je sija v zadovoljstvu, ko je doživel izredni uspeh trodnevnega praznika. Ta možakar je hodil po dvorani v švicarski narodni noši in ime mu je Gerónimo Franzgrote. Prav je tudi, da pohvalimo nekaj Slovencev, ki so prišli v Bariloče kot turisti, pa so zgrabili za kladivo in žago ter po običaju nekdanjih slovenskih prosvetnih prireditev delali ure in ure, da je bilo vse pripravljeno za nastop.

Ker letos Praznik snega na splošno ni nudil kaj prida privlačnosti, ni čudno da se je občinstvo zgrnilo v gasilsko dvorano in samo v petek zvečer se je dalo prosto dihati. Tako so nastopi močno odjeknili v krajevni javnosti. Casopisi še vedno pišejo o edino uspehi točki vsega praznika in bariloški radio je posvetil dolge programe Slovincem, Nemcem in Dancem, ki so sodelovali s svojimi skupinami iz Buenos Airesa. Gledalce pa bo še dolgo ostal v spominu scenarij slovenske vasice z martinjsko skupino in neverjetna pestrost noš, plesov in muzike, ki so nam jo poklonili gostje iz San Justa. Slovenci ki že dolgo predstavljajo nujni sestavni del bariloške dežele, so k temu kordiljerskemu občestvu spet nekaj lepega in kulturnega prispevali.

SLOVENCİ po SVETU

Z D A

BARAGOV DAN 1980

Ameriški Slovenci so letošnji Baragov dan praznovali 27. julija v Jolietu v državi Illinois. Praznovanje se je začelo že v soboto 26. julija zvečer v cerkvi sv. Jožefa. Z msgr. Antonom Oreharjem iz Buenos Airesa je somaševalo še 14 duhovnikov, med katerimi je bil tudi Jošt Martelanc, zastopnik ljubljanskega nadškofa; pridigal pa je Louis Baznik iz Clevelanda. Domači cerkveni zbor je pred mašo navdušeno pozdravil Baragove romarje s pesmijo „Marija, pomagaj nam sleherni čas“, med mašo samo pa je bilo ubrano ljudsko petje.

Po maši so se udeleženci odpeljali do župnijske dvorane, ki stoji ob pokopališču „Park sv. Jožefa“ in je oddaljena od cerkve kaka dva kilometra. Po pokopališču je bila nato procesija z lučkami in petimi litanijami.

Naslednjega dne je bil dopolnjen v župnijski dvorani redni letni občni zbor Baragove zveze. Poleg 250 članov so se občnega zbora udeležili še škof Mark Schmitt iz Marquette, škofa Raymond Vonesh in Joseph Imesch iz Joliet, vicepostulator Viktor Tomc iz Clevelanda, znani baragoslovec inž. Jožef Gregorič z ženo, msgr. Anton Orehar iz Buenos Airesa in Jošt Martelanc iz Ljubljane. Udeležence je pozdravil tu-

Zdaj pa še nekaj osebnega: Ko sem se zvečer vračal s predstav, sem se v mrzlih zimskih nočeh vselej pogovarjal s prijateljem Frenkom. Z njim, ki je v preteklih zimah s tako vneto postavljaj kozolec in planiško skakalnice. Z njim, ki je bil dolgih trideset let moj najžji in najzvestejši sodelavec pri vsem društvenem delu v deželi jezer, dokler ni letos nenadoma in nepričakovano za zmeraj odšel, ko so začeli gorski gozdovi rdeči v jesenskih barvah. In ta prijatelj, ki sem ga slutil in čutil v belini zasneženih bariloških gora in v naletavanju snežink, mi je pravil, da sva lahko zadovoljna. Saj se je mladi in novi odbor Slovenskega planinskega društva res izkazal, krepko zagrabil in izvedel vse delo v pravem slogu najboljših „šumskih“ let. Torej najlepše čestitke vsem, ki so sodelovali: tistim iz Bariloče kot onim iz Buenos Airesa!

di jolietski župan Bourg; pismo ljubljanskega nadškofa dr. Lojzeta Suštarja je prebral Jošt Martelanc, inž. Gregorič je nato v kratkem govoru omenil 50-letnico ustanovitve Baragove zveze in prvega Baragovega dne v cerkvi sv. Jožefa v Chicagu.

Popoldansko slavje se je začelo z mašo škofa Imescha, somaševali so ostali škofje in duhovniki. Med mašo so prepevali pod vodstvom p. Vendelina Špendova združeni pevski zbori župnij sv. Jožefa, sv. Štefana, sv. Jurija in zbor „Slovenska pesem“.

Zvečer pa se je v župnijski dvorani zaključil Baragov dan s kulturnim programom, katerega so izvajali pevski zbori, ki so peli že med mašo, ter folklorna skupina slovenskega radijskega kluba iz Chicaga. V povezavi med točkami programa je bil vpleten tudi kak dogodek iz Baragovega življenja. Ob sklepu praznovanja je marquetski škof Schmitt povabil vse Slovence na Baragov dan v Marquette na praznovanje stoletnice stolnice sv. Petra, kjer je naš svetniški kandidat škof Baraga pokopan.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Seja upavnega odbora Zedinjene Slovenije bo v petek 12. septembra ob 20. uri v društvenih prostorih.

OBVESTILA

SOBOTA, 6. septembra:
XIII. dan Zveze slov. mater in žena Ob 19. uri sv. maša v slovenski cerkvi Marije Pomagaj, nato doljenjska večerja v veliki dvorani.

Sestanek SKAD-a v Slovenski hiši po sv. maši. Predaval bo g. Tone Mizerit o temi: „Sedanjí politični in gospodarski položaj v Argentini.“

NEDELJA, 7. septembra:
V slovenski cerkvi Marije Pomagaj ob 9.30 sv. maša v spomin gen. Leona Rupnika in dr. L. Hacina.

Na Slovenski Pristavi v Castelarju mladinski dan.

SOBOTA, 13. septembra:
Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

NEDELJA, 14. septembra:
V Našem domu v San Justu mladinski dan.

SREDA, 17. septembra:

Sestanek Lige žena-mati v San Martinu.

SOBOTA, 20. septembra:

Razstava olj in panjskih končnic akad. slikarke Bare Remec ob jubileju SKA, ob 20 v Slovenski hiši.

NEDELJA, 21. septembra:

Proslava obletnice Slomškovega doma s celodnevno prireditvijo.

SOBOTA, 27. septembra:

Redni pouk Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 15. uri.

Šolska proslava škofa A. M. Slomška ob 16. uri v Slovenski hiši. Otroci iz Slovenske vasi bodo zaigrali igro: V deželi Tam pa tam.

V Slovenski hiši nadaljevanje Filozofskega ciklusa predavanj dr. Milana Komarja. Pričetek ob 16. uri v mali dvorani.

NEDELJA, 28. septembra:

V Slovenski vasi mladinski dan.

NEDELJA, 5. oktobra 1980:

Velika sanmartinska tombola.

SOBOTA, 18. oktobra:

V Slovenskem domu v San Martinu Café-koncert v priredbi SDO in SFZ.

Proslava 19. obletnice in blagoslovitve SLOMŠKOVEGA DOMA se bo vršila v nedeljo, 21. septembra.

Vsi rojaki pisrčno vabljani!

SDO - SFZ SLOVENSKA PRISTAVA

„Kar smo prejeli, izboljšano podajmo“

Pod tem geslom vabimo na

XI. MLADINSKI DAN

- 8.00 tekmovanja
- 11.15 dviganje zastav
- 11.30 mladinska maša
- 17.30 kulturni program in prosta zabava

Sodeluje „MAGNUM“

V NEDELJO 7-9-1980

JAVNI NOTAR FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

CANGALLO 1642 BUENOS AIRES
pritičje, pisarna 2
T. E. 35-827

ORGANIZACION ESLOVENA INMOBILIARIA

T. E. 651-5885 HIPOLITO YRIGOYEN 2946 - S. JUSTO

O. E. Vas spominja na naslednje davčne obveznosti:

AVTOMOBILSKE:

MESTNE: Rok dne 9/9 (radicación vehiculos chapa C-000.001/400.000); Rok dne 16/9 (chapas C-400.001/900.000); Rok dne 23/9 (chapas C-900.001 en adelante) y otras radicadas en Capital Federal).

PROVINCIJSKE: Rok dne 5/9 — Tretji obrok (patente impar) — in 10/9 (patente par).

OBČINSKE:

AVELLANEDA: Rok dne 19/9 (tasa alumbrado etc. - tercer trimestre.)
SAN MARTIN: Rok dne 8/9 (tasa alumbrado, barrido etc. - 3. cuota.)

O. E. VAM JE STALNO NA RAZPOLAGO ZA DAVČNO, PRAVNO ALI ADMINISTRATIVNO POSVETOVANJE.—

Naš dom v San Justu

19. mladinski dan

spored:

- ob 8. uri zjutraj v stolnici: mladinska sv. maša. Pel bo mladinski pevski zbor. Po maši v Našem domu skupen zajtrk, nato tekmovanja v odbojki. Na voljo kosilo. Ob 16. finale v odbojki
- ob 18. uri kulturni program: prihod nastopajočih, pozdravna govora, folklorni plesi, ki so v Bariločah že velika priznanja, telovadni nastopi, kotkanje in prijetno razvedrilo.

v nedeljo, 14. septembra:

SDO SLOVENSKA VAS SFZ

prisrčno vabita na svoj

29. mladinski dan

v nedeljo, 28. septembra

- 9.15 Dviganje zastav
 - 9.30 Mladinska sveta maša
 - 10.45 Pričetek tekmovanj
 - 17.00 Kulturni program — nato prosta zabava
- sodeluje orkester „MAGNUM“

slovenska kulturna akcija ob jubileju

bara remec razstavlja

najnovjša olja in panjske končnice

beseda o umetnici in njenem ustvarjanju — pisateljica Marica Meštrovič

nekaj o panjskih končnicah — arh. Jure Vombergar

sobota 20. septembra 1980 ob 8. uri v gornji dvorani slovenske hiše razstava bo odprta in umetnine na voljo kupcem vsak večer od 18 do 20.30, do sobote 27 septembra!

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

REDACCION Y ADMINISTRACION:

RAMON L. FALCON 4158
1407 BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: 6 9 - 9 5 0 3

Uredniški odbor:
Miloš Stare, dr. Tine Debeljak,
Slavimir Batagelj in Tone Mizerit

Correo Argentino Central (P)	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 1.419.886	

Naročnina Svob. Slovenije za l. 1980: za Argentino \$ 88.000.—, pri pošiljanju po pošti \$ 93.000.—; ZDA in Kanada z avionsko pošto 40 USA dol.; obmejne države Argentine 35 USA dol.; Avstralija 60 USA dol.; Evropa 43 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa z navadno pošto 35 USA dol.

TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101, BUENOS AIRES, T. E. 33-7213

KREDITNA ZADRUGA

"SLOGA" Z.O.Z.

BME. MITRE 97
RAMOS MEJIA
T.E. 658-6574
654-6438

URADNE URE:

PONEDELJEK, SREDA IN PETEK
OD 15. DO 19. URE

PODRUŽNICA:

SLOVENSKI DOM - SAN MARTIN
CORDOBA 129 - T.E. 755-1266
TOREK IN ČETRTEK OD 18. DO 20. URE

Dr. MIHAEL STARIHA

SPLOŠNA KLINIKA
špecialist za krvne bolezni

Ordinira v ponedeljek, torek, četrtek in soboto. Predhodne prijave po T. E. 628-0943.

Zapiola 2402 Castelar

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo
in travmatologijo

MARCELO T. DE ALVEAR 1241, PRITL. CAPITAL FEDERAL T. E. 393-3536

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 666-4366.

Prosimo, poravnajte naročnino!

KDAJ STE ZADNJIČ OBISKALI ZADRUGO?

Ali veste, da je vsako do, ki je kdaj vložil v zadrugo — pa čeprav pred mnogimi leti — še vedno njen član in da se je vsa ta leta glavni avtomatsko pripisoval odgovarjajoči dobiček?

Ali veste, da imate kot član zadruga velike in še posebne ugodnosti?

PRIDITE!

Preglejte svoj račun!

KREDITNA ZADRUGA SLOGA Z.O.Z.

V SLOGI JE MOČ!